

Utlåtande 2016:27 RI (Dnr 106-875/2015)

Insyn för ökad förståelse

Motion (2015:34) av Maria Danielsson (-)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2015:34) av Maria Danielsson (-) om ”Insyn för utökad förståelse” avslås.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Maria Danielsson (-) föreslår i en motion att Stockholms kommun ska ha platser tillgängliga för alla invalda partier i fullmäktige i samtliga utskott, styrelser, nämnder och beredningar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att motionen avslås och redogör i sitt svar för gällande lagreglering.

Mina synpunkter

Beredningen som föregår beslut i politiska församlingar är en del av vår representativa demokrati. Delaktigheten i beredningsprocessen regleras för kommuner i kommunallagen. Där regleras hur val ska ske till nämnder och

styrelser. Det är angeläget att beredningen sker på ett sätt som blir transparent och möjligt att följa för alla medborgare. Detta är en del av vår offentlighetsprincip.

Principen om valutslagets betydelse är viktig att väga in vid en bedömning av hur representationen i de politiska församlingarna ska se ut. Genom principen om proportionella val ges ett skydd för mindre partier. Vid sidan av beredningsprocessen i nämnderna har samtliga partier i likhet med medborgarna rätt att få sitt behov av information och insyn tillgodosett.

Idag publiceras alla ärenden som behandlas i stadens nämnder på Insyn, såvida de inte är sekretessbelagda. Vidare redovisas ärendena samt eventuella reservationer, särskilda uttalanden och ersätтарыttranden i utlåtandena som kommer till fullmäktige för beslut.

Det är enligt min mening tillräckligt för att tillgodose tillgången till information om facknämndernas verksamheter och beslut på ett sätt som inte äventyrar väljarnas utslag i allmänna val.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2015:34) av Maria Danielsson om ”Insyn för utökad förståelse” avslås.

Stockholm den 10 februari 2016

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Ulrika Gunnarsson

Ärendet

Maria Danielsson (-) föreslår i en motion att Stockholms kommun ska ha platser tillgängliga för alla invalda partier i fullmäktige i samtliga utskott, styrelser, nämnder och beredningar.

Maria Danielsson framhåller att när inte alla invalda i fullmäktige är informerade om bakgrunden till de beslut som ska fattas ökar risken för missförstånd i ärenden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 september 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunallagen består nämnderna och styrelserna endast av ledamöter och ersättare (suppleanter).

Val av ledamöter och ersättare i nämnd regleras av kommunallagen 6 kap. 9 §. Av paragrafen framgår att ledamöter och ersättare i en nämnd väljs av fullmäktige till det antal som fullmäktige bestämmer. I styrelsen får antalet ledamöter inte vara mindre än fem och antalet ersättare bör vara lika stort som antalet ledamöter.

Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska fullmäktige bestämma i vilken ordning de ska tjänstgöra.

Av kommunallagen 6 kap. 10 § framgår också att fullmäktige ska besluta om ersättarnas tjänstgöring i nämnderna. Även ersättare som inte tjänstgör får närvara vid nämndernas sammanträden och ska underrättas om tid och plats för sammanträdena. Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning ersättarna ska ha rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad i protokollet, kommunallagen 6 kap. 11 §.

I 3 kap. 17 § regleras i punkt 2 att fullmäktige utser samtliga styrelseledamöter i ett helägt kommunalt bolag.

Sammansättningen i nämnderna och styrelserna, det vill säga den politiska fördelningen inom dem, följer av partiets storlek men bestäms också av politiska förhandlingar partierna emellan.

För att ett parti som står utanför de politiska förhandlingarna ska få representation i nämnder och styrelser kan lagen (1992:339) om proportionellt valsätt åberopas vid ny mandatperiod.

För att lagen ska vara tillämplig och val ska förättas enligt proportionellt valsätt

krävs att det begärs av minst så många väljande som motsvarar den kvot som man får om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer som valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, ska den avrundas till närmast högre hela tal (§ 2).

Exempel på beräkning enligt lagen (1992:339) om proportionellt valsätt:

Kommunfullmäktige ska genomföra nymandatperiodsval för en 13-mannanämnd. Antalet ledamöter i kommunfullmäktige är 101 (eller antalet närvarande fullmäktigeledamöter) vilket delas med 14 (13+1). Om kvoten är ett brutet tal, ska den avrundas till närmast högre hela tal.

Det innebär att i Stockholms kommunfullmäktige krävs att minst åtta ledamöter i kommunfullmäktige röstar för att proportionellt valsätt ska användas för att valen ska förrättas enligt lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

I kommunala politiska nämnder och styrelser finns inga insynsplatser.

Stadsledningskontoret föreslår att motion (2015:34) av Maria Danielsson (SD) om ”Insyn för utökad förståelse” avslås.